

CURRICULUM VITAE

Naam: Van Kooten en De Bie

Voornaam: Cornelis Reinier en Willem Philippe

Geboren: 10 augustus 1941 en 17 mei 1939 in Den Haag

Geboren als duo: 12 oktober 1963 in de VARA-studio in Hilversum in het radioprogramma voor jongeren 'Uitlaat'

Overleden als duo: 22 maart 1998 in de VPRO-studio in Hilversum

Opleiding: Dalton Lyceum te Den Haag, kleinkunstacademie (de Bie), copywriter in de praktijk (van Kooten)

Beroep: Radiomaker, journalist, komediant, schrijver, acteur, tv-held

Burgerlijke staat: Gehuwd, kinderen: Kasper en Kim van Kooten

Hoofdwerken: Televisie: Het Simplistisch Verbond (1974 - 1998), radio: De Klisjeemannetjes, boeken: Meneer Foppe (Bie), Koot graaft zich autobio, Modernismen (Koot), verder: columns, bescheurkallenders, grammofoonplaten (simpelpees)

Trefwoorden: De Mens Anno Holladio

Kenmerkende uitspraak: "Wij zijn krasse knarren. Wij zijn trendbestrijders. Wij zorgen voor opluchting bij gelijkgestemden. Wij zijn televisiecolumnisten."

Prijzen: O.a. de Nipkov-schijf 1974 en enkele Edisons

Bijzonderheden: Van Kooten en De Bie hebben de Nederlandse taal verrijkt met woorden als 'doemdenken' en 'regelneef' die nu in de Van Dale zijn opgenomen.

BROERS EN ZUSTERS

WO IST DER BAHNHOF?

(Schets van de net-niet-generatie, 4 en 5 mei 1985)
Van Kooten en De Bie

Vijftientig jaar lang zond de VPRO op zondagavond het programma Het Simplistisch Verbond uit. Kees van Kooten en Wim de Bie vermaakten de tv-kijkers met een eindeloze reeks figuren die nationale bekendheid verwierven. Bijvoorbeeld Jacobse en van Es, de Haagse vrije jongens, oprichters van De Tegenpartij, die als motto hadden: "Geen gezeik, iedereen rijk", Cor van der Laak, die zijn vrouw permanent toevoegde: "Cock, hou je d'r buiten", zwerver Dirk en vele, vele anderen.

Wij hebben een dialoog uitgekozen van de gebroeders Temmes, twee timide mannen op leeftijd die onafscheidelijk zijn: samen wonen, samen boodschappen doen, samen met vakantie gaan.

Gé en Arie Temmes hebben een volkstuin met huisje geërfd van hun vader.

Ieder jaar gaan zij op 4 mei 'naar de tuin' om de doden te herdenken. Dat is ook de enige keer dat zij daar overnachten.

Nadat zij buiten om acht uur twee minuten stilte hebben betracht, gaan zij binnen nog wat schemeren aan de eettafel. Arie vindt zich op over het feit dat Gé met de kruimeldief het tafelkleed heeft schoongemaakt, en om hem te kalmeren begint Gé het volgende gesprek:

GÉ

Arie.

ARIE

Ja.

GÉ

Arie, ik heb nog even in het boek gekeken, naar onze Vader.

ARIE

Het boek van Vader. Ja.

GÉ

Hè, effetjes kijken naar het boek.

ARIE

Onze Vader staat in een boek over het verzet. Dat boek heet *Nacht over Nederland*, gaat over het verzet...

GÉ

(laat het boek zien)
Kijk,

ARIE

...en daarin staat een foto van onze Vader...

GÉ

dat staat hem wel mooi, hè, dat uniform van de politie, staat hem mooi.

ARIE

...hij zat bij de politie.

GÉ

Dat is onze Vader.

ARIE

Ik poetste mijn tanden, ik kamde mijn haren bij wijze van spreken in de glimmend gepoetste laarzen van m'n Vader. Zo mooi waren de laarzen altijd glimmend van m'n Vader.

GÉ

Z'n naam staat er niet bij, maar het is wel ónze Vader.

ARIE

Z'n naam staat er niet bij...

GÉ

En er staat onder...

ARIE

...maar het is wèl onze Vader.

GÉ

"In den barren winter 1944-45 trokken de mannen bij nacht en ontij eropuit om hout te verzamelen. De politie poogde...

ARIE

Dat is onze Vader.

GÉ

...poogde soms de verdwijning van alle houtgewas in te perken en nam dan zagen en bijlen in beslag."

ARIE

Heeft onze Vader ook gedaan.

GÉ

Toch denk ik wel eens, Arie, of Vader daar wel goed aan heeft gedaan, wat ie hier deed. Is dat nou wel helemaal goed?

ARIE

Natuurlijk. Als Vader iedereen z'n gang had laten gaan, dan had er nou geen boom meer op de andere gestaan.

GÉ

Oh. Maar ze zijn nou toch allemaal weggehaald, die bomen daar.

ARIE

(windt zich op)

Dat doet er niet toe, Gé. Toen Vader dat verbood, toen zijn die bomen daar dankzij Vader dus blijven staan. En die vent met die zaag op die foto, dat is van Zanten. En van Zanten was zo fout als het maar kon.

GÉ

Door de zure regen, hè? Het is maar goed dat Vader dat niet mee heeft moeten maken, de zure regen. Want hier in de tuin valt ook zure regen, dus eigenlijk is alles voor niets geweest, hè?

ARIE

Er waren in de oorlog heus wel goede politieagenten hoor. Het waren heus niet alle politieagenten die in de oorlog Joodse mensen ophaalden.

GÉ

Alles is achteraf altijd voor niks. De hele wereld is toch eigenlijk helemaal voor niks geweest.

ARIE

(windt zich op)

Dat bestaat niet. Ik weet zeker dat dat niet gebeurd is. Ik weet zeker dat Vader geen Joodse mensen heeft aangegeven.

GÉ

De een komt, en de ander gaat. En het is allemaal voor niks, hè?

ARIE

En ik weet zeker, Gé, dat als het Hoofdbureau had gezegd: "Temmes, agent Temmes, je gaat nou die ophalen en die ophalen", dat Vader dat nooit zou hebben gedaan. Anders zou Vader in '51 ook nooit geen brigadier geworden zijn. Dat kan toch niet.

(Gé haalt de zaag en komt terug aan tafel)

Maar Vader was er de man niet naar om er over op te schepen wat ie deed. Maar ik weet zeker dat Vader, als er iemand goed was in de oorlog, was Vader goed in de oorlog.

GÉ

Kijk, dit is de zaag.

ARIE

Kijk, dit is de zaag uit het boek.

GÉ

Zie je, dat is de zaag.

ARIE

Die hebben wij nog, die zaag.

GÉ

Die zaag is van van Zanten...

ARIE

Dus wij zagen er niet mee...

GÉ

...maar hij weet niet dat wij hem hebben, de zaag.

ARIE

...want dan hoort van Zanten het.

GÉ

Die hebben wij.

ARIE

Die houden wij als aandenken aan Vader, die zaag.

GÉ

Eigenlijk lijkt jij daarin wel een beetje op Vader, Arie...

ARIE

Waarin, hoezo?

GÉ

...dat jij ook niet praat over jouw rol in het verzet.

ARIE

Nee, ik... de afgelopen weken word je doodgegooid met de oorlog: de oorlog hier en de oorlog daar en de oorlog dit. Mensen moeten een keer ophouden over de oorlog.

GÉ

Arie, wat zei die Mof tegen jou?
(veelbetekenende blik in de camera)

ARIE

"Wo ist der Bahnhof?"

GÉ

Wo ist der Bahnhof. En waar stond jij toen, Arie?

ARIE

Nou, dat weet je toch wel? Ik stond op de weg. Ik stond op de weg...

GÉ

...voor het huisje hier, bij de tuin.

ARIE

Vader was hier op de tuin, aan het werk. En ik ging naar huis, naar moeder, en naar jou, want jij was ziek thuis. Hij had Engelse ziekte...

(in de camera)

...Gé.

GÉ

Ja, meer kon ik ook niet doen.

ARIE

Hebt-ie nou nog die kromme benen van. Dus ik ging naar huis, en d'r komp een Duitser aan op de fiets.
(trekt zijn jas uit)

GÉ

Met vijftien. Arie was vijftien. Ik was dertien.

ARIE

Hij was jonger, Gé was twee jaar jonger.

GÉ

D'r komt een Duitser aan, Arie...

ARIE

...op de fiets, met het geweer dat steekt zó boven z'n schouder uit, met een bajonet d'r op...

GÉ

En een helm.

ARIE

...en een helm op z'n hoofd.

GÉ

En een helm op.

ARIE

En die vraagt aan mij, ik was dus zó, ik was vijftien: "Hallo, Bube" en ik zeg: "Hallo, Herr" - altijd beleefd blijven, had ik al geleerd van Vader: "Wo ist der Bahnhof?"...

GÉ

Wo ist der Bahnhof.

ARIE

...vraagt ie aan mij: "Wo ist der Bahnhof?" Der Bahnhof is, betekent dus, der Bahnhof is het station in het Duits. Dat wist ik. Gé wist dat niet. Gé kende nog geen Duits.

GÉ

Nee, dat wist ik niet.

ARIE

Die had nog geen Duits gehad. Ik ook niet, maar ik wist wel dat der Bahnhof het station was.

GÉ

Wat zei jij toen, Arie?

ARIE

Hij vroeg "Wo ist der Bahnhof?", en der Bahnhof is dó, daar, aan de andere kant, daar ligt der Bahnhof. Maar ik wees, ik wees - ik dacht: Nou komp het eropaan. Nou of nooit. Nou kan je wat doen, Arie Temmes. Nou kan je wat doen voor het Vaderland - dus ik zei: "Dò ist der Bahnhof".

GÉ

"Dò ist der Bahnhof", zei Arie.

ARIE

"Dò ist der Bahnhof". En hij zei "Danke" en hij ging peddelen, in de foute richting. Had ik hem dus de verkeerde kant op gestuurd.

GÉ

Want de Bahnhof is dó...

ARIE

Ja, der Bahnhof, het station, is daar.

GÉ

... dus Arie zegt, ijskoud, vijftien jaar: "Dò ist der Bahnhof."

ARIE

Nou is het maar goed dat ik daar stond en dat Gé daar niet stond met z'n Engelse ziekte, want jij wist nog geeneens wat der Bahnhof was.

GÉ

Nee, ik wist niet wat der Bahnhof was.

ARIE

Ik wel, ik wist dat Bahnhof station was.

Vanaf nu praten de twee broers door elkaar.

GÉ

En nou vraag ik mij nog af, of ik dat gedaan had, als een Mof aan mij had gevraagd: "Wo ist der Bahnhof?" was het nog maar helemaal de vraag of ik had gezegd: "Dò ist der Bahnhof."

Arie heeft het gedaan. Arie heeft gewoon gezegd: "Dò ist der Bahnhof", niet "Dó ist der Bahnhof" maar dò... Dát is Arie, die heeft gewoon gezegd: "Dò ist der Bahnhof."

ARIE

Dus hij vraagt: "Wo ist der Bahnhof?" en ik zeg: "Dò ist der Bahnhof". Ijskoud. "Wo ist der Bahnhof?" maar de Bahnhof is daar. Nou moet het, nou komp het d'r op of d'r onder. Ik denk nou komp het eropaan. "Wo ist der Bahnhof?" en hup, daar ging hij de verkeerde kant op. Ik weet ook niet hoe ik dat heb opgepakt, maar het kwam eruit, het kwam eruit, ik stuurde hem verkeerd.

Arie heeft alleen het laatste woord, terwijl het licht uitgaat.

We moeten er niet meer over praten.

We moeten er nou een keer over ophouden.

Ik heb het verwerkt, ik ben er nou overheen.